

**RÄTTIGHETS
= CENTRUM
NORRBOTTEN**

Utbildningskatalog

LIKA RÄTTIGHETER GYNNAR ALLA

Rättighetscentrum Norrbottens uppdrag är att arbeta mot diskriminering och för mänsklig mångfald, likabehandling och lika rättigheter. Som en del av detta erbjuder vi utbildning och processledning som riktar sig till verksamheter som vill:

- Öka kunskapen om diskrimineringslagstiftningen, rättigheter och skyldigheter.
- Öka kunskapen om normer, makt och mekanismer bakom diskriminering.
- Förebygga diskriminering och kränkningar.
- Främja en trygg, inkluderande arbets-, organisations- och skol/lärmiljö.
- Få stöd i arbetet med aktiva åtgärder för lika rättigheter, likabehandling och mänsklig mångfald.
- Förbättra bemötandet av medborgare, kunder, patienter, klienter, brukar, elever, studenter etc.
- Skapa en mer välkomnande verksamhet, både internt och externt.

Kunskap, normer och makt

Kunskap om diskriminering, mångfald, normer och makt och om verktyg för likabehandling är viktiga delar i ett långsiktigt arbete för att minska förekomsten av diskriminering i alla delar av samhället. Våra utbildningar syftar till att ge deltagarna möjligheter att inhämta kunskaper om och reflektera kring mänsklig mångfald och diskriminering som har sin grund främst i *etnisk tillhörighet, funktionsnedsättning, kön, könsidentitet och könsuttryck, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och ålder*. Detta eftersom det är egenskaper som skyddas av diskrimineringslagen.

Utbildningarna varvar teori med övningar, föreläsning med diskussioner. Vi kan skraddarsy innehållet utifrån målgrupp och önskemål. Gruppens engagemang och egna bidrag påverkar alltid det färdiga resultatet.

I våra utbildningar kopplar vi diskriminering till normer och makt. Vi ifrågasätter därför en del sociala normer och vill ofta att sådana breddas för att fler ska rymmas och få ta plats. Det innebär att vi i vårt arbetssätt är normkritiska/normkreativa. Vi utgår även från det faktum att människor bär på många egenskaper samtidigt och att detta får betydelse när normer och maktstrukturer samverkar. Det innebär att vi tänker och arbetar intersektionellt.

UTBILDNINGENS INNEHÅLL:

Läs mer om våra olika utbildningar nedan. Varje utbildningsinsats utformas i dialog med beställaren. Det är fullt möjligt att kombinera nedanstående utbildningar på olika sätt, att nyttja delar från en annan utbildning. Vi är flexibla.

UTBILDNINGENS LÄNGD OCH FORM:

Utbildningens längd varierar mellan en timme och en heldag eller t o m ett par heldagar. Längre tid och mindre grupper innebär större utrymme för diskussion och eftertanke och mer tidskrävande övningar i workshopform. Kortare tid och större grupper innebär mindre dialog och mer ren föreläsning. Vi kan genomföra utbildningar på distans via t ex Zoom eller på plats.

VAD KOSTAR DET?

Kostnaden för en utbildningsinsats varierar beroende på omfattning i tid och antal personer, nödvändigt för- och efterarbete, ev resekostnader och är alltid förhandlingsbar. Vi är inte momspliktiga.

Våra utbildningar

GRUNDUTBILDNING

Vår grundutbildning syftar till att ge deltagarna kunskaper om och reflektera kring mänsklig mångfald och diskriminering. Deltagarna får reflektera över hur olikheter människor emellan kan ses som resurser istället för som problem, hur vi alla bidrar till att inkludera och exkludera andra människor från sociala sammanhang, ofta omedvetet.

Områden som kan belysas är bland andra följande:

- Vad är diskriminering? Vad är mångfald? Hur hanterar vi olikheter?
- Begrepp: norm, jämlikhet, jämställdhet, likabehandling m m
- Diskrimineringslagstiftningen – rättigheter, skyldigheter och möjligheter
- Vilka mekanismer ligger bakom diskriminering?
- Normer, fördomar, attityder, förutfattade meningar
- Hur kan ett gott bemötande se ut?
- Arbete som förebygger diskriminering och främjar lika rättigheter och mänsklig mångfald, likabehandlingsarbete inom organisation och hos individ
- Mångfald som positiv drivkraft

TID: 2–8 timmar, helst minst en halvdag

FORMAT: Föreläsning, diskussioner & övningar

MÅLGRUPP: Arbetsplatser inom offentlig, privat och ideell sektor, skolor, föreningar

AKTIVA ÅTGÄRDER I ARBETSLIVET

Diskrimineringslagen ställer krav på s k aktiva åtgärder som riktar sig till dig som är arbetsgivare. Arbetet ska genomföras i samverkan med arbetstagarna. Det ska vara långsiktigt och kontinuerligt. Aktiva åtgärder handlar dels om att förebygga diskriminering, dels om att främja lika rättigheter och möjligheter oavsett alla sju diskrimineringsgrunder.

Vi erbjuder utbildning för att öka arbetsgivares, fackligt förtroendevaldas och arbetstagares kännedom om vad arbetet med aktiva åtgärder innebär, vilka steg som måste genomföras

på en arbetsplats för att uppfylla lagens krav och vad de syftar till. Viktigt är också att hitta andra incitament för arbetet än lagkraven. Ett väl genomfört arbete kan innebära många positiva förändringar för arbetsmiljön, arbetstagarnas hälsa och engagemang, verksamhetens resultat och dess förmåga att rekrytera och behålla kompetens.

Vi är gärna också bollplank och erbjuder handledning kopplat till er process kring aktiva åtgärder.

TID: 2–8 timmar

FORMAT: Föreläsning, diskussioner och handledning

MÅLGRUPP: Arbetsplatser inom offentlig, privat och ideell sektor samt fackförbund

VÄXTHUSET

Växthuset är ett verktyg för att kartlägga, upptäcka och motverka risker för diskriminering på en arbetsplats. Metoden fungerar som ögonöppnare och kan användas för att komma igång med arbetet med aktiva åtgärder på arbetsplatsen. Aktiva åtgärder är det förebyggande och främjande arbete som diskrimineringslagen ålägger alla arbetsgivare att genomföra. Metoden utvecklades av Diskrimineringsombudsmannen (DO).

Växthuset bör kombineras med en grundutbildning eftersom kvalitén på resultatet av att använda metoden hänger samman med personalens kunskaper om vad diskriminering kan vara. När *Växthuset* används som en del av ett långsiktigt arbete med aktiva åtgärder ska det finnas ett sammanhang där det är tydligt hur arbetet ser ut framöver.

Projektträdet är en vidareutveckling av *Växthuset* anpassad till arbete i projektform. För att kartlägga, upptäcka och motverka risker för diskriminering i ett enskilt projekt. *Projektträdet* togs fram 2011 i ett samarbete mellan Rättighetscentrum Norrbotten, LTU och Plan Sju kommunikationsbyrå.

Du kan läsa mer om *Växthuset* på <https://www.do.se/stodmaterial/arbetslivet/vaxthuset/>.

TID: Minst 4–6 timmar (workshop, beror på omfattning och upplägg)

FORMAT: Workshop, processledning och handledning

MÅLGRUPP: Arbetsplatser inom offentlig, privat och ideell sektor.

Metoden kan på olika sätt anpassas till arbetsplatsens storlek genom att genomföra den flera gånger på lämpligt sätt eller genom att välja deltagare omsorgsfullt

AKTIVA ÅTGÄRDER I FÖRSKOLA OCH SKOLA

Vi utbildar om diskrimineringslagens och skollagens regler mot trakasserier och kränkande behandling. Hur kan det förebyggande arbetet se ut? Vad innebär aktiva åtgärder mot diskriminering i skolan? Vilka skyldigheter har skolan när det förekommer kränkningar?

Utbildningen kan gärna kombineras med innehåll från vår grundutbildning, för att ge en djupare förståelse för samspelet mellan normer och mångfald, hur ett gott bemötande kan se ut, och ett normkritiskt perspektiv på likabehandling.

Vi erbjuder även handledning i arbetet med aktiva åtgärder.

TID: 2–8 timmar

FORMAT: Föreläsning, workshop och handledning.

MÅLGRUPP: Personal och ledning vid förskola och skola.

DISKRIMINERINGSFÖRBUDET

Vi erbjuder en kortare föreläsning med diskussioner om förbudet mot diskriminering. Efter passet har deltagarna en översiktlig kunskap om vilka grupper som skyddas av diskrimineringslagen, vilka former av diskriminering som förbjuds i lagen och inom vilka samhällsområden som lagen gäller. Observera att vi också erbjuder detta till nyanlända.

TID: 1-2 timmar

FORMAT: Föreläsning och diskussioner

MÅLGRUPP: Föreningar, arbetsplatser, skolor och nyanlända; den främsta målgruppen är verksamheter som samlar personer som särskilt riskerar att utsättas för diskriminering och dem som har kontakt med utsatta grupper genom sitt arbete eller annat engagemang.

- Förebyggande & främjande
- 1979 i jämställdhetslagen
- 1999 etnicitet och religion
- 1 januari 2017: mer omfattande än tidigare

RÄTTIGHETS
CENTRUM
NORRBOTTEN

INKLUDERANDE KOMMUNIKATION

Vi granskar ditt interna/externa text/bildmaterial utifrån hur inkluderande det är, dvs hur väl människor av olika slag är representerade, hur de avbildas och beskrivs. Vi utgår (åtminstone) från de sju diskrimineringsgrunderna och ger dig en uppfattning om i hur stor grad människor av olika slag kan identifiera sig med ditt material, om de känner sig träffade och synliggjorda, välkomnade och inbjudna.

Granskningen kan med fördel kombineras med innehåll från vår grundutbildning för att ge en djupare förståelse.

TID: Beror på omfattningen av arbetet

FORMAT: Rapport, workshop eller liknande

MÅLGRUPP: Kommunikationsbyråer, -avdelningar, -kontor etc

Välkommen att kontakta oss för att diskutera era utbildningsbehov:

TELEFON: 0920-25 99 81/85/84

E-POST: rattighetscentrum.norrboten@sensus.se

ADRESS: Varvsgatan 53, 972 33 LULEÅ

Ring innan för att boka tid för besök.

Mer information hittar du på vår hemsida: www.rattighetscentrumnb.se.

Under *Kontakt* finns ett formulär för utbildningsförfrågan/beställning.

Vi finns också på *Facebook*: www.facebook.com/SensusRCN

Rättighetscentrum Norrbotten är en antidiskrimineringsbyrå som arbetar med att förebygga och motverka diskriminering och att främja mångfald, lika rättigheter och likabehandling. Vårt långsiktiga mål ett samhälle utan diskriminering. Vi vill förbättra förutsättningarna för mångfalden i regionen genom utbildning, opinionsbildande insatser och effektiv hjälp till den som blivit diskriminerad.

Sensus studieförbund, region Norrland, är huvudman för Rättighetscentrum Norrbotten. Verksamheten finansieras av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, Region Norrbotten, Luleå kommun, Sparbanken Nord och Piteå kommun.

**RÄTTIGHETS
= CENTRUM
NORRBOTTEN**

sensus

LULEÅ KOMMUN

Sparbanken Nord
Regionens egen bank

Piteå kommun

www.rattighetscentrumnb.se
www.facebook.com/SensusRCN